

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УГОВОРИМА О ПРЕВОЗУ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

У Закону о уговорима о превозу у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 38/15), члан 2. мења се и гласи:

„Члан 2.

Јавни превоз путника и ствари у железничком саобраћају се обавља према условима дефинисаним овим законом и општим условима превоза. У случајевима који нису дефинисани овим законом, примењују се општи услови превоза.

Превозник са корисницима закључује уговоре о превозу према одредбама овог закона и општих услова превоза.

Превозник може с појединим корисницима својих услуга уговорити и ниже цене превоза или давати друге олакшице, под условима који су прописани општим условима превоза.”.

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Опште услове превоза утврђује превозник.

Општи услови превоза се јавно објављују.

Сматра се да су општи услови превоза јавно објављени када их превозник учини доступним корисницима превоза, у штампаној форми и у електронској форми на интернет страници превозника.

Измена превозних трошкова и друге измене и допуне општих услова превоза, не могу се примењивати пре истека рока утврђеног општим условима превоза.”.

Члан 3.

У члану 5. тачка 4) мења се и гласи:

„4) *железнички превозник* (у даљем тексту: превозник) је привредно друштво или друго правно лице које је регистровано за претежну делатност пружања услуга железничког превоза робе и/или путника, и коме је издата лиценца, уз обавезу да обезбеди вучу или које обезбеђује само вучу;”.

Тачка 8) мења се и гласи:

„8) *интермодална транспортна јединица* (ИТЈ) је изменљиви транспортни суд или контејнер, као и полупориколница и приколица погодна за дизање дизалицом;”.

После тачке 10) додаје се тачка 10а), која гласи:

„10а) *јединствена карта* представља једну или више карата које представљају уговор о превозу за коришћење узастопних железничких услуга које пружа један или више превозника;”.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) *комбиновани превоз* је превоз интермодалних транспортних јединица (ИТЈ) или друмског возила код кога се већи део превозног пута обавља железницом, а почетни и завршни део превозног пута друмским транспортом на што је могуће краћим растојањима;”.

После тачке 20) додају се тач. 20а) и 20б), које гласе:

„20а) *општи услови превоза* су услови превозника у форми општих услова или тарифа који су правно на снази и који су закључивањем уговора о превозу постали његов саставни део;

20б) *организатор путовања* је организатор туристичког путовања или посредник, који није превозник, у смислу закона којим се уређује заштита потрошача;”.

У тачки 29) речи: „превозни трошкови” бришу се.

После тачке 29) додаје се тачка 29а), која гласи:

„29а) *преусмеравање* у смислу овог закона значи превоз железницом алтернативним превозним путем;”.

Тачка 30) мења се и гласи:

„30) *продавац карата* је сваки посредник у продаји железничких услуга који закључује уговоре о превозу путника и продаје карте у име и за рачун превозника или за сопствени рачун;”.

После тачке 30) додаје се тачка 30а), која гласи:

„30а) *путна пропусница или сезонска карта* је карта за неограничен број путовања која омогућује овлашћеном имаоцу путовање железницом на одређеном правцу или мрежи у току одређеног временског периода;”.

После тачке 31) додаје се тачка 31а), која гласи:

„31а) *резервација* је овлашћење, на папиру или у електронском облику, којим се даје право лицу које се превози на претходно потврђени персонализовани аранжман превоза (седиште, постеља, лежај и др);”.

Тачка 36) брише се.

После тачке 37) додаје се тачка 37а), која гласи:

„37а) *уговор о превозу путника* је уговор о превозу уз финансијску накнаду или уговор закључен без накнаде између превозника или продаваца карата и путника за пружање једне или више услуга превоза;”.

Тачка 38) мења се и гласи:

„38) *уговорни превозник* је превозник са којим је путник или пошиљалац закључио уговор о превозу;”.

После тачке 40) додаје се тачка 40а), која гласи:

„40а) *управљач станице* је организациони субјект коме је поверена одговорност за управљање железничком станицом и који може бити управљач инфраструктуре;”.

Тачка 41) мења се и гласи:

„41) *управљач инфраструктуре* је јавно предузеће или привредно друштво одговорно за грађење, експлоатацију, одржавање и обнову јавне

железничке инфраструктуре на мрежи, као и за учешће у њеном развоју у оквиру утврђене опште политике развоја и финансирања инфраструктуре;”.

Члан 4.

У члану 9. став 1. речи: „Законом о железници („Службени гласник РС”, број 45/13)” замењују се речима: „законом којим се уређује железница”.

У ставу 2. речи: „објави ред вожње на одговарајући начин, у штампаној и електронској форми, а” бришу се.

Члан 5.

Члан 13. мења се и гласи:

„Члан 13.

Путник има право да одустане од уговора о превозу пре него што почне његово извршење под условима које је превозник, односно извршни превозник објавио у својим општим условима превоза.”.

Члан 6.

После члана 14. додају се чл. 14а – 14д, који гласе:

„Члан 14а

У случају да је путник онемогућен да искористи купљену резервацију седишта, постеље или лежаја кривицом превозника, превозник је дужан да на захтев путника изврши повраћај цене резервације у пуном износу.

Члан 14б

Када је оправдано очекивати да ће кашњење у доласку у упутну станицу у складу са уговором о превозу бити дуже од 60 минута, путник одмах може да изабере једну од следећих могућности:

1) повраћај пуне цене карте, под условима под којима је карта плаћена, за део или делове путовања који нису реализовани и за део или делове путовања који јесу реализовани, уколико путовање због насталог кашњења више није у складу са сврхом првобитног плана путовања путника, заједно са, ако је потребно, повратном услугом до отпремне станице у што краћем року. На исплату повраћаја сходно се примењују услови исплате накнаде из члана 14в овог закона;

2) наставак путовања или преусмеравање, под сличним условима превоза, до упутне станице у што краћем року;

3) наставак путовања или преусмеравање, под сличним условима превоза, до упутне станице другог дана према путничковој жељи.

Члан 14в

Без губљења права на превоз, путник може захтевати накнаду због кашњења од превозника уколико дође до кашњења између отпремне и упутне станице које су наведене на карти и за које није извршен повраћај цене карте у складу са чланом 14б овог закона. Минимални износ накнаде у случају кашњења износи:

1) 25% цене карте за кашњење у трајању од 60 до 119 минута;

2) 50 % цене карте за кашњење у трајању дужем од 120 минута.

Путници који поседују путну пропусницу или сезонску карту, у случају учесталих кашњења или отказивања током периода важности карте, могу захтевати адекватну накнаду у складу са правилима превозника о накнади. У

тим правилима наводе се критеријуми за утврђивање кашњења и израчунавање износа накнаде.

Правила из става 2. овог члана прописују се општим условима превоза.

Накнада у случају кашњења израчунава се у односу на цену коју је путник стварно платио за услугу која је извршена са закашњењем.

Када се уговор о превозу односи на повратно путовање, накнада за кашњење у одласку или доласку израчунава се у односу на половину цене плаћене за карту. На исти начин, цена за услугу која је извршена са закашњењем, према другом облику уговора о превозу који омогућава путовање на неколико узастопних праваца, израчунава се пропорционално пуном износу цене.

Ради израчунавања периода кашњења не узимају се у обзир кашњења за која превозник може да докаже да су настала изван територије Републике Србије.

Накнада цене карте исплаћује се у року од 30 дана од дана пријема захтева за накнаду. Накнада се исплаћује у новцу, а по избору путника, може се исплатити и у ваучерима односно другим услугама уколико су услови услуга флексибилни (нарочито у погледу периода важности и дестинације).

Накнада цене карте не може се смањити због трошкова железничког превозника, као што су таксе, трошкови телефонског разговора или цена маркица.

Превозник може одредити општи минимални износ испод којег се накнада не исплаћује а који не може бити већи од 4 евра (у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке на дан одређивања овог износа).

Путник нема право на накнаду ако је обавештен о кашњењу пре куповине карте или ако је кашњење због наставка путовања другом услугом или преусмеравањем краће од 60 минута.

Члан 14г

У случају кашњења у доласку или одласку, превозник или управљач станице морају обавестити путнике о околностима кашњења и процењеном времену одласка и доласка чим им та информација постане доступна.

У случају кашњења из става 1. овог члана дужег од 60 минута, путницима се бесплатно нуде и:

- 1) оброци и освежење у складу са временом чекања, ако су доступни у возу или у станици, или се разумно могу набавити;
- 2) хотелски или други смештај, као и превоз од железничке станице до места смештаја, у случају да је боравак од једне или више ноћи неопходан, или ако је додатни боравак неопходан, ако за то постоје физичке могућности;
- 3) уколико је воз блокиран на прузи, превоз од воза до железничке станице, до алтернативне отпремне станице или до крајњег одредишта услуге, ако је то физички могуће.

Уколико железничка услуга не може бити настављена, превозник мора у што краћем року организовати алтернативне транспортне услуге за путнике.

У реализацији обавеза из ст. 1-3. овог члана, ако се међу путницима налазе лица са инвалидитетом или смањеном покретљивошћу, превозник који

обавља превоз мора узети у обзир посебне потребе тих лица, као и њихових пратилаца.

Превозник, на захтев путника, мора навести на карти да је железничка услуга претрпела кашњење, узроковала пропуштање преседања или да је отказана, у зависности од случаја.

Члан 14д

Уколико је превозник одговоран за потпуни или делимичан губитак или оштећење опреме за кретање или друге посебне опреме коју користи особа са инвалидитетом или особа са смањеном покретљивошћу, не примењују се одредбе о ограничењу финансијског износа надокнаде из чл. 26. и 30. овог закона.”.

Члан 7.

Члан 15. мења се и гласи:

„Члан 15.

Путник има право да прекида путовање на успутним станицама за време важења превозне исправе под условима које је превозник објавио у својим општим условима превоза.”.

Члан 8.

После члана 22. додаје се члан 22а, који гласи:

„Члан 22а

На питања закључивања и реализације уговора о превозу путника, која овим законом нису уређена, сходно се примењују одредбе делова II-VII Јединствених правила за уговор о међународном железничком превозу путника - CIV - Додатак А, Конвенције о међународним железничким превозима (COTIF) од 9. маја 1980. године у верзији на основу Протокола о изменама од 3. јуна 1999. године („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, број 8/84, „Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 3/93, „Службени гласник РС”, број 102/07 и „Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 и 9/19), са накнадним потврђеним изменама и допунама.”.

Члан 9.

После члана 40. додаје се члан 40а, који гласи:

„Члан 40а

Обавезе према путницима прописане овим законом не могу се ограничити и превозник не може да се ослободи тих обавеза, нарочито одступањем или рестриктивном клаузулом у уговору о превозу.

Превозници путницима могу понудити повољније услове превоза у односу на права утврђена овим законом.”.

Члан 10.

Члан 41. мења се и гласи:

„Члан 41.

Уговором о превозу робе један или више превозника се обавезују да ће робу превести од отправне до упутне станице и да ће је издати примаоцу, уз наплату превозних трошкова. Општи услови превоза су саставни део овог уговора.

Уговор о превозу робе се примењује и на превоз празних кола када се превозе као роба.

Превозник и корисник превоза могу да закључе посебан уговор који се односи на више превоза робе.

Број уговора или тарифе мора бити наведен у товарном листу.”.

Члан 11.

У члану 42. став 2. речи: „у превозу” замењују се речима: „о превозу”.

Члан 12.

У члану 43. став 1. реч: „овим” брише се.

Члан 13.

Члан 44. мења се и гласи:

„Члан 44.

Уговор о превозу кола као превозног средства заснива се на одредбама овог закона и општих услова превоза. Општи услови превоза су саставни део уговора. Уговором о превозу кола као превозног средства један или више превозника се обавезују да ће празна кола превести од отправне до упутне станице и да ће их издати примаоцу, уз наплату превозних трошкова.

Превозник и корисник превоза могу да закључе посебан уговор који се односи на више превоза празних кола као превозног средства.

Број уговора или општих услова превоза морају бити наведени у колском листу.”.

Члан 14.

У члану 45. став 1. мења се и гласи:

„Уговор о превозу кола као превозног средства се потврђује колским односно товарним листом. Недостатак, неисправност или губитак колског или товарног листа неће утицати на постојање или важност уговора који је закључен у складу са овим законом.”.

Члан 15.

У члану 55. став 1. мења се и гласи:

„Ако плаћање превозних трошкова није другачије договорено са превозником, све превозне трошкове дужан је да плати пошиљалац по општим условима превоза који се примењују на дан закључења уговора о превозу, а у случају поновне предаје, према општим условима превоза на дан поновне предаје пошиљке на превоз.”.

Став 4. мења се и гласи:

„Ако за обрачун трошкова не постоји посебан уговор, за плаћање превозних трошкова важе општи услови превоза.”.

Члан 16.

У члану 59. став 3. речи: „дужан је” замењују се речју: „дужан”.

Члан 17.

У члану 72. став 1. тачка 8) речи: „Царинским законом („Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 112/12)” замењују се речима: „законом којим се уређују царине”.

Члан 18.

У члану 83. став 2. после речи: „имаоца” додаје се реч: „права”.

Члан 19.

Члан 112. мења се и гласи:

„Члан 112.

Уговором о комбинованом превозу робе више превозника различитог вида саобраћаја се обавезују да ће робу превести од отправне до упутне станице и да ће је издати примаоцу, уз наплату превозних трошкова. Општи услови превоза су саставни део уговора.”.

Члан 20.

У чл. 3, 5, 10, 11, 16, 23, 24, 25, 28, 31, 32, 49, 51, 59, 62, 66, 68, 69, 77, 79, 81, 83, 84, 85, 90, 93, 98, 100, 101, 102. и 105. реч: „тарифа” у одређеном падежу замењује се речима: „општи услови превоза” у одговарајућем падежу.

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 6. овог закона у делу којим се додају чл. 14б и 14в, које се примењују по истеку две године од дана ступања на снагу овог закона и у делу којим се додаје члан 14г ст. 2-4, које се примењују од дана приступања Републике Србије Европској унији, односно од дана почетка пуне примене Транспортне заједнице у складу са чланом 40. Уговора о оснивању Транспортне заједнице и чланом 1. Протокола VI – Прелазни аранжмани између Европске уније, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 11/17), ако пуна примена Транспортне заједнице почне пре приступања Републике Србије Европској унији.